UUTISET

Meille on jäämässä ainoastaan kasvaneen byrokratian tuoma lisätyömäärä ja erilaisten viranomaismaksujen taakka. **MTK-VARSINAIS-SUOMI JULKILAUSUMASSAAN**

Öljyriippuvuus kostautui Venäjälle

Venäjän talous on ajautunut ahdinkoon, joka on jo pahempi kuin tälle vuodelle laadittu kauhuskenaario.

Raakaöljyn hinnan romahdus 70 dollariin tynnyriltä on ollut myrkkyä Venäjän taloudelle.

”Venäjän viennistä kaksi kolmasosaa muodostuu energiatuotteiden, raakaöljyn, öljytuotteiden ja maakaasun viennistä. Puolet Venäjän liittovaltion verotuloista tulee energiasta”, toteaa tutkimuspäällikkö **Iikka Korhonen** Suomen Pankin siirtymätalouksien tutkimuslaitoksesta.

Viime viikolla Venäjä osallistui ulkopuolisena öljyntuottajamaiden Opec-järjestön kokoukseen, jossa päätettiin tulevista tuotantomääristä. Kuusi tuntia kestäneiden neuvottelujen jälkeen Opec ilmoitti, että tuotantomäärät pidetään ennallaan – järjestö ei ryhdy pönkittämään raakaöljyn hintaa tuotannon rajoituksilla.

Ilmoituksen jälkeen Venäjän ruplan valuuttakurssi putosi. Perjantaina yhdellä eurolla sai 62 ruplaa.

Viidenneksen lovi valtion budjettiin

Opecissa vaikutusvaltaiselle Saudi-Arabialle ei ole mikään ongelma, jos öljytynnyrin hinta on 70 dollaria tai vähemmän, arvioi professori **Juha Väätänen** Lappeenrannan teknillisestä yliopistosta.

Venäjälle se on. Maa on suunnitellut taloutensa sen varaan, että öljystä saadaan vähintään sata dollaria tynnyriltä.

”Se tekee 80 miljardin euron loven Venäjän valtion budjettiin. Viidesosa rahoista häviää.”

Venäjä on tallettanut öljytuloja reserviin, mutta niidenkään varaan maa ei voi tuudittautua.

”Venäjän valtion budjetti on 470 miljardia euroa. Reserviin on pantu 250–300 miljardia. Rahojen loppuminen ei ole kovin kaukana, kun pankit ja yritykset ovat myös pyytämässä valtiolta mittavaa apua.”

Pakotteet sivujuonne

Euroopan unioni asetti Venäjälle talouspakotteita Ukrainan kriisin vuoksi. Ne ovat Väätänen mukaan venäläisille pieniä ongelmia siihen verrattuna, millaista vahinkoa öljyn hinnan lasku aiheuttaa.

Viime viikolla EU:ssakin alettiin jo keskustella siitä, ettei Venäjän ajautuminen talouskriisiin ole Euroopankaan etu. Nykyisellä menolla sekä Venäjällä että Euroopalla on edessään monta laihaa vuotta.

”Huolestuttavaa on, että Venäjä ja Saksa, jotka poliittisen kriisin pystyisivät ratkaisemaan, eivät pääse neuvotteluissa eteenpäin. Keskusteluyhteys Putinin ja Merkelin välillä ei näytä enää toimivan”, Väätänen sanoo.

Venäjän tilanne on muuttunut dramaattisesti helmikuussa pidettyjen Sotšin olympialaisten jälkeen. Väätänen muistelee Venäjän laatimia vaihtoehtoisia talousennusteita, joissa pyrittiin haarukoimaan tulevaa.

”Nyt aletaan olla jo negatiivisimman skenaarion alapuolella.”

Autokauppa tyssää kuin seinään

Venäjän talouden ongelmat ja ruplan kurssin romahdus näkyvät valitettavasti myös Suomessa.

Vuosi sitten eurolla sai runsaat 40 ruplaa, nyt yli 60. Länsimaisten tuotteiden ja palveluiden ostaminen tulee venäläisille huomattavasti kalliimmaksi kuin aikaisemmin.

”Autojen vienti tyssää varmasti kuin seinään. Venäläisten kannattaa vaihtaa kotimaisiin tuotteisiin, jos vaihtoehtoja on tarjolla.”

Eniten Väätänen ihmettelee sitä, miten Venäjän valtion menot ovat ajautuneet sellaiseen tilanteeseen, jossa maa tarvitsee öljytynnyristä sata dollaria.

”Vielä kymmenen vuotta sitten maa pysyi tasapainossa, vaikka tynnyristä maksettiin 30 dollaria.”

HANNA LENSU

ARI NAKARI

Ruplan kurssin alamäki on verottanut tänä syksynä rajusti venäläisten kuluttajien ostovoimaa. Kuvan ostosmatkailijat asioivat Lappeenrannan Prismassa.

Euron ruplakurssi 2014

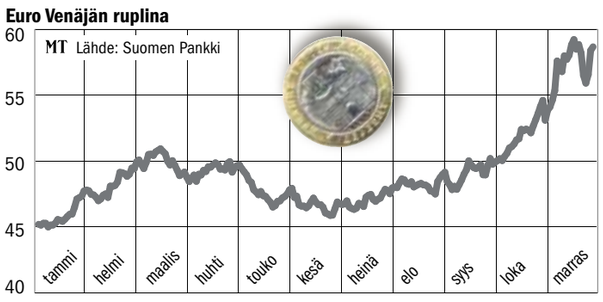

PTT:N TALOUSTUTKA

Teknologinen kehitys haastaa työmarkkinat

Viimeaikaiset talouskriisit ovat aiheuttaneet omat ongelmansa työmarkkinoille, mutta ne eivät ole koko totuus työmarkkinoiden muutosten taustalla. Teknologinen kehitys ja toimintojen ulkoistaminen ovat muuttaneet yritysten työvoiman tarpeita.

1990-luvulta lähtien teknologiset innovaatiot ovat mahdollistaneet monien työtehtävien automatisoinnin ja tehneet suuren osan työntekijöistä tarpeettomiksi. Toisaalta innovaatiot, kuten tietokoneet ja ohjelmistot, ovat lisänneet joidenkin työntekijöiden tuottavuutta.

2000-luvun alussa yritykset alkoivat ulkoistaa toimintojaan halpatuotannon maihin. Ulkoistamiselle alttiita työtehtäviä ovat olleet tuotantolinjastotehtävien ohessa rutiininomaiset paikkaan sitomattomat tehtävät, kuten palkanlaskenta.

Teknologisella kehityksellä sekä ulkoistamisella on vaikutuksia työvoiman kysyntään ja sitä kautta myös tulonjakoon.

Työmarkkinoiden viimeaikaista muutosta kutsutaan polarisaatioksi, joka tarkoittaa sitä, että vaikutukset eivät ole samanlaiset kaikille työtekijäryhmille. Korkeasti koulutettujen, suuripalkkaisten työntekijöiden suhteellinen asema työmarkkinoilla on parantunut sekä työvoimaosuudella että palkalla mitattuna. Pienituloisiin, matalasti koulutettuihin työntekijöihin ilmiöillä ei ole ollut suurta vaikutusta. Keskituloisten, matalasti koulutettujen tehdastyöläisten suhteellinen työvoimaosuus ja palkat ovat kehittyneet heikoimmin.

Työmarkkinoiden polarisoituminen on ollut erittäin voimakasta Yhdysvalloissa ja Isossa-Britanniassa. Pohjoismaissa ilmiö on ollut huomattavasti pienempi. Vahvat työmarkkinainstituutiot ovat pystyneet vaimentamaan teknologisen kehityksen ja ulkoistamisen vaikutuksia. Kuitenkin ajan kuluessa muutokset ovat alkaneet näkyä myös Suomessa voimakkaammin.

Vaikka teknologinen kehitys ja ulkoistaminen myllertävätkin työmarkkinoita uuteen järjestykseen ja ovat yksittäisten työntekijöiden kannalta ”tuhoisia”, eivät ne ole vain pahasta. Teknologinen kehitys on esimerkiksi luonut paljon uusia työpaikkoja. Vielä kymmenen vuotta sitten mobiilipeliteollisuudesta ei ollut tietoakaan. Toisaalta yritysten toiminnan uudelleenjärjestely mahdollistaa halvemman tuotannon, mikä puolestaan tuottaa kohtuuhintaisia hyödykkeitä kuluttajille.

Tämän kaltaista globaalia kehitystä ei voi estää. Tärkeää on, että järjestelmät pystyvät joustamaan muutosten edessä. Työmarkkinoita ja koulutusjärjestelmää pitääkin kehittää niin, että ne tuottavat monipuolisia ja sopeutumiskykyisiä osaajia.

VEERA HOLAPPA on PTT:n ekonomisti.
veera.holappa@ptt.fi

Polttoaineiden hinnoissa laskupainetta

Raakaöljyn hinnan putoaminen 70 dollarin tuntumaan tynnyriltä tuo laskupainetta myös polttonesteiden hintoihin.

”Pumppuhinnat saattavat vielä tulla hiukan alas, riippuen mihin maailmanmarkkinahinta tasaantuu”, St1:n toimitusjohtaja **Mika Wiljanen** sanoo. Laskua saattaa olla luvassa myös Neste Oilin öljyliiketoiminnasta vastaavan **Matti Lehmuksen** mukaan. ”Isot liikkeet raakaöljymarkkinoilla näkyvät pitkittyessään pumppuhinnoissa.”

Molemmat kuitenkin korostavat, että valtaosa polttonesteiden hinnoista koostuu veroista, joihin raakaöljyn hinnanmuutokset eivät vaikuta.

Ensi vuoden alusta on tulossa uusia veronkorotuksia. Bensiinin litrahintaan tulee noin sentin korotus, dieseliin 1,2 senttiä ja kevyen polttoöljyyn 3 senttiä lisää.

Euron heikentyminen tasannut laskua

Lehmuksen mukaan raakaöljyn hinnanlasku johtuu siitä, että tarjonta on kasvanut kysyntää nopeammin. Syynä on erityisesti Yhdysvaltain kasvanut liuskeöljytuotanto. Öljyntuottajamaiden järjestö Opecin jäsenistä vain Saudi-Arabia pystyy joustavasti säätelemään tuotantoaan.

”Vaikuttaa siltä, että he haluavat kuitenkin säilyttää markkinaosuutensa.”

Kovin paljon alemmas öljyn hinnan ei kuitenkaan uskota enää laskevan.

”Uskoisin, että hinta ei laske enää merkittävästi. Osa tuottajamaista joutuu pohtimaan, kannattaako enää pumpata. Jossain vaiheessa tulee tasapaino”, Wiljanen pohtii. Hänen mukaansa uusien öljyntuotantoinvestointien kannattavuusraja vaihtelee 70:stä yli sataan dollariin.

Lopputuotteiden hintaan vaikuttavat myös valuuttakurssit. Euron heikentyminen on tasannut dollareissa kaupattavan öljyn hinnan laskua.

Neste tuo 60 prosenttia Venäjältä

Sekä Neste Oil että St1 ovat panostaneet vahvasti uusiutuvien polttoaineiden kehitykseen. Yhtiöiden mukaan raakaöljyn hinnanlasku ei uhkaa biopolttoaineiden markkinoita.

”En usko, että tällä on suurta merkitystä. Uusiutuvan energian tarve on suuri, kun energian kulutus maailmassa kasvaa”, Wiljanen arvioi.

Öljymarkkinat eivät toistaiseksi ole hetkahtaneet myöskään Ukrainan kriisin vuoksi. Neste Oil tuo edelleen noin 60 prosenttia raakaöljystään Venäjältä.

NIKLAS HOLMBERG

Kevyen polttoöljyn hinta 2014

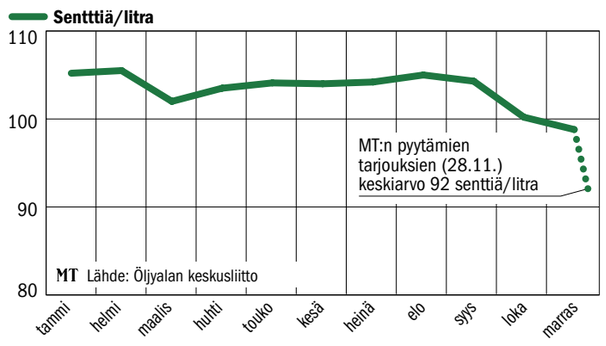

Raakaöljyn hinta ja euron dollarikurssi 2014

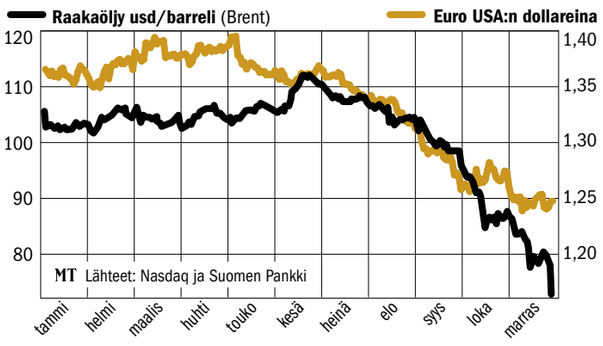

Talvivaara etsii yhä rahoitusta

Talvivaara pyrkii edelleen hankkimaan rahoitusta, jotta se voi ostaa osana sijoittajaryhmää Talvivaara Sotkamo - kaivoksen liiketoiminnan.

Talvivaara varoittaa emoyhtiön voivan ajautua konkurssiin, jollei tarvittavaa rahoitusta saada kasaan. Talvivaara Sotkamoa hallinnoi konkurssipesä.

Arviot sisältyvät Talvivaaran perjantaina antamaan katsaukseen yhtiön taloudellisesta tilanteesta. Finanssivalvonta edellytti uutta raporttia.

Talvivaara kertoo STT:n mukaan, että yhtiöllä on kassavaroja 5,5 miljoonaa euroa. Omaa pääomaa ei enää ole.

Yhtiö joutui kirjaamaan alas Talvivaara Sotkamon osakkeiden arvon.

Talvivaara Sotkamo on kattanut suurimman osan ympäristövakuudesta. Sillä on 32 miljoonan euron vakuutus Atradius Credit Insurance -vakuutusyhtiöltä.

Vakuus koskee kipsisakka-altaiden ja kasa-alueiden ennallistamisen vaatimia kustannuksia.

Talvivaaraa ahdistaa belgialaisen Nyrstarin sinkkitoimituksia koskeva takaussopimus. Emoyhtiö takasi Talvivaara Sotkamon ja Nyrstarin välisen lainasopimuksen.

Talvivaara Sotkamon konkurssi katsotaan sopimusrikkomukseksi, jolloin Nyrstar voisi vaatia lainan välitöntä takaisinmaksua.

Emoyhtiö olisi takaajana vastuussa 13 miljoonan euron lainan takaisinmaksusta.

Nyrstarin kanssa on terminointisopimus. Sen suuruus on nyt yli 200 miljoonaa euroa. Siitä emoyhtiön takausvastuu laukeaa vuoden kuluttua.

JUHANI VIITALA

Tilaajapalvelu netissä!

Omat tiedot -osio on uudistettu!

Omat tiedot-osiossa voit nyt:

- tarkastella omia tilauksiasi
- tehdä uusia tilauksia
- tarkistaa ja muokata yhteystietojasi
- tehdä tilapäisen ja vakituisen osoitteenmuutoksen
- tehdä tilapäisen jakelunkeskeytyksen (esimerkiksi loman ajaksi)

Tarvitset vain yhden käyttäjätunnuksen!
Hallinnoi Omat tiedot -osiossa Maaseudun Tulevaisuuden, Koneviestin ja Aarteen tilauksiin liittyviä asioita.

Omat tiedot -osioon pääset kirjautumalla osoitteessa: www.maaseuduntulevaisuus.fi/kirjaudu

MAASEUDUN TULEVAISUUS

MTK-Varsinais-Suomi

Viljelijöillä suuri huoli toimeentulostaan

RAISIO (MT)
Viljelijöiden suuri huoli toimeentulosta nousi päällimmäisenä esiin lauantaina Raisiossa MTK-Varsinais-Suomen liiton syyskokouksen puheenvuoroissa.

”Meillä on oltava oikeus toimeentuloon”, tuottajat kiteyttivät kannanotossaan.

Kannanotossa todetaan, että varsinaissuomalaisten maatilojen kannattavuus on heikentynyt poikkeuksellisen alhaiseksi, ja suurella osalla tiloja toiminta on tappiollista. ”Näin ei saa olla.”

Varsinaissuomalaiset muistuttavat, että Suomi on ollut EU:n jäsenenä kohta 20 vuotta. Sinä aikana tilakoko on kasvanut, kotieläintuotantoon on investoitu ja ammattitaitoa on parannettu.

”Silti meille on jäämässä ainoastaan kasvaneen byrokratian tuoma lisätyömäärä ja erilaisten viranomaismaksujen taakka.”

Tuottajat ovat huolissaan jaksamisongelmista. ”Erityisen vaikea tilanne on nuorilla, aloittaneilla ja velkaisilla viljanviljelijöillä.”

”Vaadimme elintarvikeketjussa meille kuuluvaa, työtämme vastaavaa osuutta. Ruokaa tulee arvostaa”, viljelijät edellyttävät.

He vaativat maan hallitukselta pikaisia toimia maatalouden kannattavuuden parantamiseksi. ”Meille ei riitä, että EU:ssa saavutetaan jatkuvia torjuntavoittoja – hallituksesta toiseen.”

Myös tuottajajärjestö saa kannanotossa kritiikkiä. ”Edellytämme myös omalta järjestöltämme kaikilla tasoilla edunvalvonnan terävöittämistä – tämä työ vaatii jokaisen jäsenen panosta”, syyskokouksen kannanotto muistuttaa.

Ministerit korostavat yhteistyötä

Viljelijöiden vaikean tilanteen ottivat jo kokouksen alun puheenvuoroissaan esiin niin ministeri **Heikki Haavisto** kuin maa- ja metsätalousministeri **Petteri Orpokin** (kok.).

”On kohtuutonta, ettei niin suuri väestöryhmä voi tehdä mitään elinoloihinsa rauhanomaisin keinoin”, sanoi Haavisto. Hän peräänkuulutti yhteisöllisyyttä ja välittämistä, jotka hänen mukaansa ovat hävinneet. Aiemmin yhdessä onnistuminen on ollut vahvin tunne järjestötyössä.”

PASI SALMI

Kokouksen julkilausumaa valmistelemassa Hannele Mäkitalo ja Tero Mahkonen (vas.) sekä pöydän takana Lasse Näykki, Anttoni Raitamäki ja Elina Heino. Sihteerinä Terhi Löfstedt.

Orpo sanoi hyvin ymmärtävänsä, että väki on huolissaan, mutta valonpilkahduksia on hänen mielestään kuitenkin olemassa.

”Nyt haetaan tuottajajärjestön kanssa tapoja, miten voidaan maksuvalmiuskysymyksissä auttaa”, Orpo mainitsi.

”On aivan oikein, että tuottajajärjestö sparraa hallitusta ja maaseutuhallintoa jatkuvasti. Pitää myös yhdistää voima Euroopan suuntaan. Olen vakuuttunut, että siinä pystymme parempaan”, Orpo sanoi.

Orpo kertoi haluavansa luoda viljelijöille tulevaisuudenuskoa. Hän arvioi, että puhtaasta ruuasta ovat suomalaisten ohella muut kiinnostuneita.

Jussi Yliheikkilä kysyi, milloin tuotteita taas pystytään myymään Venäjälle. Orpo arvioi, ettei se tapahdu ennen kuin Ukrainan kriisi lievenee.

Kysymykseen, milloin sianlihan tuotanto on etelässä kannattavaa, Orpo vastasi, ettei ettei oikotietä ole. Hän nosti esiin Kiinan markkinan suurena mahdollisuutena. ”Siellä on kysyntää ja meillä on puhdas tuote.”

Nyt valmistaudutaan jo 2020-lukuun

Kokousesitelmän pitänyt MTK:n johtokunnan jäsen **Jaakko Halkilahti** kertoi muun muassa 2020-luvulla tulevan seuraavan tukiuudistuksen valmisteluista. Niihin vaikuttavat suuresti EU:n ja USA:n välisten vapaakauppaneuvottelujen tulokset.

”Tämä on meille mahdollisuus, kun muutoksesta tulee suuri.”

MTK-Varsinais-Suomen johtokuntaan valittiin vuosille 2015–2017 jatkamaan **Juha-Matti Suominen** Vehmaalta, **Janne Riski** Sauvosta ja **Tapio Rintala** Yläneeltä sekä uutena **Juha Eeva** Kuusjoelta.

MTK:n valtuuskuntaan valittiin **Anna Setälä** Laitilasta ja **Antti Airikki** Nousiaisista sekä **Totti Nuoritalo** Somerolta ja **Jouni Tuomola** Loimaalta.

Virallisia kokousedustajia oli 126.

MAIKKI KULMALA